

Ålegræs på Femø - et nyt erhverv?

Skrevet af tængemand, Henning Johansen, og iværksætter, Kirsten Lyngø

Ålegræs er blevet genopdaget som en råvare med utrolige egenskaber, der kan indgå i bæredygtig produktionen af blandt andet byggematerialer og polstring til møbler. Femø kunne blive en af de helt store lokationer for bjærgning af ålegræs - et højværdiprodukt, der lige nu bare forgår på øens kyster.

Ålegræs - en genopdaget ressource

Tørret ålegræs er blevet genopdaget som en værdifuld ressource. I tiden før 2. Verdenskrig vidste man, at ålegræs har fantastiske egenskaber, og derfor blev det brugt i stor stil til alt fra isolering af huse, polstring af bilsæder og til fyld i madrasser. I modsætning til andre naturfibre, vil ålegræsset ikke ret gerne brænde, det har en utrolig holdbarhed og er yderst resistent overfor skimmel og utøj.

Ib Ungerman bjærger ålegræs på Bogø ved hjælp af en lettere modificeret kranarm. Når ålegræsset skyller i land har man et par dage til at hente det op, da det ellers vil begynde at rådne

Ålegræs tørres på en græsmark. Det spredes ud med en JF Vogn og vendes et par gange med en hørive, før det presses i rundballer.

Hvad bruges ålegræs til?

Forfatterne af denne artikel bruger i dag tilsammen ca 300 tons tørret ålegræs om året. Om to år vil vi kunne aftage dobbelt så meget. Og sådan skulle det gerne fortsætte med et øget behov år for år. Henning Johansen er tængemand på Læsø - det er ham der tænger Læsøs tangtage, der gennem de sidste 12 år har gennemgået en omfattende restoration. Kirsten Lyngé er iværksætter med rødder på Læsø. Hun har været med til at starte Søuld, et firma der laver prisvindende akustikløsninger af ålegræs med gode tekniske egenskaber og som er langt mere bæredygtige end alternativer af mineraluld. Dertil er der flere andre, der har fået øjnene op for ålegræs som en ressource. Ålegræs bliver brugt som tilsætning i plastprodukter, til isolering, til polstring af møbler, som pakkefyld eller som langt mere holdbare rygninger på stråtage i stedet for halm. I den bæredygtige omstilling af nær sagt al produktion, er vi overbevist om, at flere vil få øjnene op for ålegræs. Derfor er vi på 'jagt' efter flere gode samarbejdspartnere, der gerne vil tjene en god løn på at indsamle og tørre ålegræs.

Femø er omgivet af ålegræs

Femø har potentiale til at blive en af de helt store lokationer for bjærgning af ålegræs. I store dele af året flyder der utrolige mængder ålegræs rundt i Storstrømmen og Smålandsfarvandet. Det kommer fra ålegræsenge, der trives i de mange områder med lavt og stille vand i området. Ålegræsplanterne taber løbende sine blade - og det er disse, der flyder rundt i vandoverfladen indtil de en dag lander på en kyst eller flyder til havs. Femø er omgivet af ålegræsenge, så der burde flyde store mængder ålegræs i land på en af Femøs kyster, lige meget hvilken retning vinden og strømmen kommer fra.

Hvor bjærges der ålegræs i dag

I dag bjærges der primært ålegræs på Møn og Bogø, hvor tre bønder kom i gang for 12 år siden som en del af projektet med at renovere tangtagene på Læsø. Den ene af bønderne lever i dag af sin ålegræsproduktion. I år er to minkavlere fra Gjøl ved Limfjorden startet op i det små - de har taget nogle få hektar ud til at tørre ålegræsset, men er klar til at fem-doble det areal til næste år, da de kunne se meget ålegræs glide forbi næsen af dem, som de ikke havde plads til at tørre. Dertil bjærges der mindre mængder ålegræs ved Kongelunden på Amager og på udvalgte strande i Odsherred.

Vi hjælper jer gerne i gang

Vi vil gerne hjælpe nye i gang med at bjærge ålegræs. Risikoen er lille, da vi står klar til at aftage store mængder til en fair pris, og da investeringerne for at komme i gang er relativt små.

De fleste landmænd vil have en stor del af det grej, der skal til for at komme i gang: En lille JF vogn, en rive, en gammel rendegraver eller lignende samt en rundballepresser. Dertil skal der bruges græsmarker til at tørre ålegræsset på. Ålegræs er et højværdiprodukt, som godt kan tåle den øgede fragtpriis, er kommer ved at oparbejde råvaren på en ø.

Høsttidspunktet er fra godt sankt hans og frem til feb. Når den friske ålegræs kommer ind på stranden er den kålgrøn og så gælder det om at få den samlet op og spredt ud på marken inden det foregår. Dette kan gøres med en rendegraver eller en skovkran, som bruges til at læsset det grønne ålegræs på en JF vogn med bagrampe. Derefter køres det bagud af vognen på en nærliggende græsmark, hvor det spredes ud og vendes en gang imellem indtil det er tørt, ligesom hø. Ålegræsset har bedst af at få lidt regn for at skylle det rent for saltvand. Når det er tørt nok rives det sammen og presses i rundballer. En hektar græsmark kan ca rumme 3 tons tørret ålegræs. Alt efter hvor heldig man er med indskyllet ålegræs og tørreprocessen, kan man høste 2-3 gange på en sæson. Prisen pr. kg er sædeles farvorabel. Nettoudbytte pr hektar udlagt til tørring af ålegræs er således højere end nogen anden afgrøde vi kender

Ålegræsboenderne på Møn, Bogø og Gjøl kan se behovet for at flere kommer i gang med at bjærge ålegræs: Der skal mere til, hvis firmaer skal bygges på at oparbejde ålegræs til produkter. Med en forståelse af at deres fremtid med ålegræs er afhængig af at flere kommer i gang, er de meget villige til at lære deres erfaringer fra sig. Vi arrangerer gerne en studietur for interesserede. I må endelig kontakte os, hvis I er interesseret i at høre mere om pratikaliteter, priser med mere.

Kontakt

Henning Johansen
Storhaven 4
9940 læsø
Tlf 20221159
mail@storhaven.dk

Se mere om Søulds produkter på www.sould.dk og om tangtagene på Læsø på www.tangtag.dk